Volksreferendum buiten de Kieswet, 20 maart 2019

Aan: Gemeenteraad, B&W en voorlichting

Geachte heer, mevrouw.

Met de teloorgang van het Raadgevend Referendum vindt een volgende verschuiving plaats in het Nederlandse politieke landschap, de overgangsfase naar het Bindend Correctief Referendum zoals de Staatscommissie Remkes dit verwoordt. Waar de overheid het laat afweten neemt de burger het over.

Burgercomité Nederland heeft, in overleg met organisaties als Meer Democratie, het voortouw genomen in het organiseren van **Volksreferenda buiten de Kieswet**. Het eerste referendum is gepland op 20 maart 2019 tijdens de Verkiezingen voor de Provinciale Staten met als onderwerp de zorgen rond de Klimaatverschuiving en de gedachte Energietransitie. Het laatste gaat om vele honderden miljarden euro's, geen sinecure derhalve.

Zo'n Volksreferendum stelt de reguliere kiezer een vraag via een Ja/Nee stemformulier. Ter legitimering zal dit worden ingevuld direct nadat de kiezer het stemlokaal verlaat. Derhalve geen misverstand over kiesgerechtigd zijn.

Hiervoor is een tafeltje nodig pal of zo dicht mogelijk naast het stemlokaal. Deze plm 8,000 tafels worden bezet door vrijwilligers. Democratie van-door-voor de burger, daar kan je als gemeente geen nee tegen zeggen.

Om te voorkomen dat onze vrijwilligers vanuit een tent, bus of camper met tafels en voedsel gaan sjouwen voor de deur van het stemlokaal, vragen we uw medewerking door:

1. Het beschikbaar stellen van een tafel met stoel in het gebouw waar de stembureaus zijn gevestigd;
2. Onze vrijwilligers uit coulance eenzelfde verzorging (lunch, koffie, sanitair) te bieden als uw reguliere stembureauleden;
3. De beheerder of veiligheidsverantwoordelijke te verzoeken een oogje te houden op de gang van zaken.

Daarnaast kunt u overwegen te faciliteren in de vorm van lokale publiciteit, kopiëren van stemformulieren en een stemkliko. Wellicht dat u nog een onkostenpotje op de plank vindt. Maar geen medelijden met ons, ook al bekostigen wij alles uit eigen zak. Het ultieme feest van de democratie, daar doe je toch alles voor? Wij wel.

Volledigheidshalve nog dit. De NVVB heeft een advies op haar site https://nvvb.nl/nl/communicatie/nieuwsberichten/reactie-op-vragen-over-brief-volksreferendum/ . Hierop hebben wij gereageerd:

In hoeverre de kiezer in staat is onderscheidend te denken raakt het diepst van het menselijk intellect . Wij hebben daar overigens het volste vertrouwen in, temeer daar totaal verschillende procedures in het geding zijn.
Dat gemeentes niet verplicht zijn te faciliteren is evident, desondanks wordt er door de overheid nogal wat verstrekt in de vorm van subsidies en ondersteuning. Iets dat overigens volstrekt eigen is aan de ondersteunende en sturende opdracht voor de overheid ten einde de veiligheid en het welzijn van de burger te borgen.
De teneur had derhalve kunnen zijn dat het een democratische activiteit van, voor en door burgers betreft die je als gemeente aan de borst klemt.
Wij zien dan ook de volgende weeffouten:

1. *Het betreft een verzoek om het plaatsen van een tafeltje buiten de stemlokalen, hetgeen niet strijdig is met de Kieswet of welke wetgeving dan ook;*
2. *De PS/WS verkiezingen vinden plaats nog in de winter, en als we dhr. Paulusma zouden kunnen geloven wordt deze winter een strenge. Derhalve doen we een beroep op uw zorgwens om al uw burgers een goed onderdak en dito verzorging te bieden. Dat hoeft overigens niet, het staat zelfs vrijwilligers vrij er voor te kiezen om thuis te blijven. Maar dat past dan weer niet in een betrokken samenleving, voor en met elkaar met een faciliterende overheid;*
3. *De enige valide reden om een legale burgeractiviteit te weigeren is als er een gevaar is voor de openbare orde. En juist daar is hiervan geen sprake, anders dan bij iets als een intocht van Sinterklaas. Het betreft hier weldenkende en welwillende burgers die pal staan voor de democratie;*
4. *Uw zorgen dat de kiezer in verwarring raakt delen wij niet. Los van het feit dat het volwassen mensen betreft is er een duidelijk onderscheid. In het stemhokje binnen het stemlokaal stipt men de naam van een persoon aan. Daarna wordt het stemlokaal verlaten. In de gang zien zij dan vrolijke mensen aan een enkel tafeltje die uitleggen waarom een ja/nee stem kan worden gegeven. Een totaal ander concept.*

Nogmaals, wij onderschatten het determinerend vermogen van de burger niet, in tegendeel. Anders zouden wij het initiatief niet zijn gestart.

Graag vernemen we het standpunt van de **Raad** en B&W hierin.

